

Forskrift om luftfartsoperasjoner med luftfartøy som brukes til privatflyging eller luftsport

Fastsatt av Luftfartstilsynet XX. XX 20XX med hjemmel i lov 11. juni 1993 nr. 101 om luftfart §§ 5-1, 9-1 og 15-4, jf. jf. forskrift 11. mars 1994 nr. 202 om gjennomføringsbestemmelser til luftfartsloven, delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1265 og delegeringsvedtak 10. desember 1999 nr. 1273.

Kapittel 1 Innledende bestemmelser

§ 1 Virkeområde

Forskriften fastsetter operative regler for bemannet luftfartøy som brukes til privatflyging eller luftsport og som ikke reguleres av europeiske bestemmelser om luftfartsoperasjoner.

Kapittel 2 Felles operative regler

§ 2 Operative krav for alle luftfartøy

Med mindre noe annet følger av denne forskriften, gjelder forordning (EU) 965/2012 vedlegg VII (Part-NCO), som er gjennomført i forskrift 7. august 2013 nr. 956 om luftfartsoperasjoner, så langt det passer.

For seilfly omfattet av denne forskriften, gjelder forordning (EU) 2018/1976 kapittel 1, som er gjennomført i forskrift 15. mai 2015 nr. 663 om luftfart med seilfly, så langt det passer.

For ballong omfattet av denne forskriften, gjelder forordning (EU) 2018/395 kapittel 1, som er gjennomført i forskrift 7. juni 2018 nr. 836 om luftfart med ballong, så langt det passer.

§ 3 Sidevind under avgang og landing

Hvis høyeste tillatte sidevindskomponent ikke fremgår av flygehåndboken, skal det anvendes en forsvarlig komponent for det aktuelle luftfartøyet.

§ 4 Vurdering av passasjerene

Fartøysjefen skal før avgang vurdere om passasjerene er skikket til å være med på den planlagte flygingen.

§ 5 Informasjon til passasjerene

Fartøysjefen skal informere passasjerene om de viktigste forskjellene mellom den planlagte flygingen og kommersielle flyginger, blant annet at luftfartøyet ikke oppfyller internasjonale krav til teknisk standard. Informasjonen skal være egnet til å gi passasjerene et grunnlag for å vurdere om de ønsker å delta på flygingen.

§ 6 *Rett til å avbryte*

En passasjer har rett til kostnadsfritt å avbryte flyturen frem til luftfartøyet er i bevegelse for avgang.

§ 7 *For passasjerer under 18 år*

Hvis en mindreårig passasjer ikke er i følge med en foresatt, skal det foreligge skriftlig samtykke fra en av vergene til passasjerer. Fartøysjefen skal dokumentere at samtykket er basert på informasjonen som skal gis etter § 5.

§ 8 *Forbud mot betaling*

Det er forbudt å ta betaling fra passasjerer, med unntak av flyginger omfattet av § 9, § 10 og § 18.

§ 9 *Kostnadsdeling*

Enkeltpersoner kan dele de direkte kostnadene for en flyging. Alle personene om bord skal dele kostnadene.

Antall personer per flyging er begrenset til maksimalt 6.

§ 10 *Introduksjonsflyging*

En treningsorganisasjon eller organisasjon som skal fremme luftsport eller flyging kan tilby introduksjonsflyging. Organisasjonen må være registrert i enhetsregisteret.

Luftfartøy brukt til introduksjonsflyging skal ha norsk registrering og være eid eller formelt innleid av organisasjonen.

§ 11 *Betaling for introduksjonsflyging*

Introduksjonsflyging skal utgjøre en marginal del av organisasjonens samlede aktivitet. Betaling for introduksjonsflyging må gå uavkortet til organisasjonen som tilbyr flygingen og holdes innenfor organisasjonen.

Kapittel 3 Operativ organisasjon

§ 12 *Krav til operativ organisasjon*

Fly med maksimal avgangsvekt over 5700 kg, eller fly med turbojetmotor med maksimal avgangsvekt over 2730 kg, eller fly med stempelmotor med mer enn 800 hestekrefter, skal opereres av en operativ organisasjon. For helikopter med maksimal avgangsvekt over 3175 kg gjelder det samme. Med operativ organisasjon menes en organisasjon med ansvar for at flygingen skjer i henhold regelverket og godkjenninger som gjelder for luftfartøyet.

Dersom luftfartøyet har tekniske eller operative egenskaper som tilsier at ansvaret for driften bør følges opp av en operativ organisasjon, kan Luftfartstilsynet stille krav om slik organisasjon uavhengig av luftfartøyets vekt og ytelse.

§ 13 Erklæring

Før luftfartøy omfattet av § 12 tas i bruk, skal den operative organisasjonen sende en erklæring på skjema fastsatt av Luftfartstilsynet. Organisasjonen kan tidligst ta i bruk luftfartøyet 30 dager etter at Luftfartstilsynet har bekreftet mottak av erklæringen.

§ 14 Varsel om endringer

Dersom organisasjonen gjør endringer på områder som er omfattet av erklæringen, skal den sende oppdatert erklæring til Luftfartstilsynet før endringene tas i bruk.

§ 15 Sikkerhetssystem

En operativ organisasjon skal ha et sikkerhetssystem utviklet etter en anerkjent standard for kvalitetssystem. Sikkerhetssystemet skal ta utgangspunkt i en risikoanalyse som identifiserer konkrete farer, risikoer og behovet behov for kompenserende tiltak. Sikkerhetssystemet skal minst omfatte:

- a) en beskrivelse av organisasjonen,
- b) mekanismer som sikrer at organisasjonen har operativ kontroll med at hver flyging gjennomføres i henhold til regelverket og sikkerhetssystemet,
- c) kravene til opplæring av personell, inkludert oppfølging av kompetanse og godkjenning av flygere,
- d) et system for rapportering av avvik,
- e) beskrivelse av metodene for etterlevelse og forbedring av sikkerhetssystemet.

§ 16 Dimensjonering av organisasjonen

Den operative organisasjonen skal være oppbygd og dimensjonert på en måte som sikrer at den kan utføre sine oppgaver og oppfylle sitt ansvar. Det skal blant annet tas hensyn til luftfartøyenes egenskaper og kompleksitet, pilotenes erfaring og kompetanse, samt driftsområdet og forventet aktivitetsnivå.

§ 17 Krav til dokumentasjon

All dokumentasjon knyttet til driften av organisasjonen skal lagres i fem år. Dokumentasjon for forberedelse og gjennomføring av en flyging, og tilhørende rapporter, skal lagres i minst seks måneder.

Kapittel 4 Opplevelsesflyging

§ 18 *Opplevelsesflyging*

Organisasjon som skal fremme bevaring og drift av luftfartøy, kan tilby opplevelsesflyging med landbaserte fly. Opplevelsesflyging skal forstås som en flyging med avgang fra og landing på samme landingsplass, der hovedformålet med flygingen er å gi passasjerene en opplevelse av luftfartøyet.

Opplevelsesflyging er begrenset til operasjoner med tidligere militære fly, sivile fly der produksjonen ble stanset før 1975 og sivile fly som har deltatt i spesielle hendelser eller som har spilt en viktig rolle i utviklingen av sivil luftfart uavhengig av produksjonsår. Restaurerte fly og kopier av militære fly som nevnt over, kan brukes til opplevelsesflyging når flyene har en strukturell utforming som likner på originalflyet.

§ 19 *Krav om tillatelse*

En organisasjon som ønsker å tilby opplevelsesflyging, skal søke om tillatelse etter luftfartsloven § 8-8 første ledd. Søknad gjøres på skjema fastsatt av Luftfartstilsynet.

§ 20 *Operativ organisasjon*

Opplevelsesflyging skal utføres av en operativ organisasjon uavhengig av luftfartøyets vekt og egenskaper.

§ 21 *Tillatelsen og vilkår*

Tillatelse kan gis når organisasjonen anses egnet til å tilby opplevelsesflyging. Ved vurdering av om organisasjonen er egnet, skal det legges vekt på dimensjoneringen av den operative organisasjonen, sikkerhetssystemet, type fly og forventet aktivitetsnivå.

Tillatelse kan kun gis til organisasjoner i Norge.

Flyene som skal brukes til opplevelsesflyging skal ha norsk registrering og være eid av organisasjonen eller dens medlemmer.

Det kan stilles ytterligere vilkår for tillatelsen for å kompensere for konkrete risikofaktorer.

§ 22 *Operative begrensninger*

Opplevelsesflyging skal gjennomføres fra et sted og følge en flygerute som er omfattet av tillatelsen.

Opplevelsesflyging skal gjennomføres under visuelle flygeforhold. Det skal alltid leveres en reiseplan til lufttrafikkjentesten.

Hvis en passasjer sitter i et sete som gir tilgang til styrekontrollene, er det ikke tillatt å ha med flere passasjerer.

§ 23 *Endringer*

Det skal søkes om godkjenning av alle endringer som berører innholdet i tillatelsen, samt nye prosedyrer og andre endringer som kan påvirke sikkerhetsnivået.

§ 24 Flygesjef

Den operative organisasjonen skal ha en flygesjef som har sertifikat for kommersiell luftfart.

Flygesjefen skal autorisere hver flyging med betalende passasjerer.

Når den enkelte flyger har oppnådd et erfaringsnivå bestemt av organisasjonen, kan rett til selvautorisering tildeles flygeren.

§ 25 Informasjon til passasjerene og kontaktinformasjon

Kravene i §§ 5-7 til å informere passasjerene gjelder ved opplevelsesflyging. Organisasjonen må kunne dokumentere at informasjonen er gitt.

I forkant av en flyging skal navn og kontaktinformasjon til passasjerene og opplysninger om deres nærmeste pårørende innhentes.

Informasjonen nevnt i første og annet ledd skal være tilgjengelig på bakken.

Kapittel 5 Overtredelsesgebyr og dispensasjon

§ 26 Overtredelsesgebyr

Overtredelsesgebyr etter luftfartsloven § 13a-5 kan ilegges for brudd på bestemmelsene i forskriften, med unntak for §§ 1, 3 og 29.

§ 27 Dispensasjon

Luftfartstilsynet kan dispensere fra §§ 2, 12, 16, 17 og 24 og de operative bestemmelsene i forordning (EU) 965/2012. Dispensasjon kan gis når det foreligger spesielle behov som er begrenset i tid og omfang, samt at risikovurderingen og de foreslåtte kompenserende tiltak anses egnet til å ivareta sikkerheten.

Kapittel 6 Overgangsregel og ikrafttredelse

§ 28 Overgangsregel

Luftfartøy som omfattes av kapittel 3 og som ble registrert i Norge før 1. januar 2021, må sende en erklæring som omhandlet i § 13 til Luftfartstilsynet innen 1. juni 2021.

§ 29 Ikrafttredelse

Forskriften trer i kraft ...

Fra samme tidspunkt oppheves forskrift 30. august 2016 nr. 1025 om driftsforskrifter for-ikke-erhvervsmessig flyging med fly (privatflyging) og forskrift 30. august 2016 nr. 1025 om ikke-erhvervsmessig luftfart med helikopter.